

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Коптева Г.М., Воронова Ю.В., Коваль А. В.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Податок на доходи фізичних осіб є ключовим податком, оскільки він є основним бюджетоутворюючим податком, що забезпечує формування місцевих бюджетів, їх фінансову незалежність та розвиток. У сучасних економічних умовах надходження податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) стало основним фінансовим ресурсом, що дозволив успішно провести реформу та оптимізувати бюджетну систему країни. Проте, незважаючи на достатній рівень обґрунтованості пропозицій щодо напрямів модернізації системи оподаткування доходів фізичних осіб та враховуючи гостроту проблем і складність завдань бюджетної політики в умовах суспільних трансформацій, багато питань усе ще залишаються невирішеними, що актуалізує потребу подальших досліджень у цій сфері. Все це актуалізувало тему подальшого реформування ПДФО, обґрунтованості впровадження прогресивної системи оподаткування, визначення оптимальної податкової ставки, досягнення соціальної справедливості з огляду на велике розшарування суспільства за рівнем отриманих доходів тощо. Необхідність вирішення наведених проблем породжує дискусії у науковій спільноті, серед вітчизняних та зарубіжних фахівців. З огляду на зазначене, виникає потреба у розробці нових наукових підходів до вдосконалення справляння податку на доходи фізичних осіб у контексті посилення його фіскальної, регулюючої та соціальної функцій, впровадження міжнародного досвіду оподаткування. Структура доходів населення в сучасній ринковій економіці включає в себе: заробітну плату, доходи від підприємницької діяльності, соціальні виплати, доходи від власності, інші доходи (включаючи «приховані»: від продажу валюти, від здачі житла в оренду, грошові перекази та інше). Проте, в Україні заробітна плата залишається головним джерелом для стягнення ПДФО. Згідно зі статистичними даними, надходження ПДФО в Україні щорічно зростають. Динаміка частки ПДФО як у ВВП, так і у податкових надходженнях у середньому за 2011-2020 рр. становила 1,4% і 6,3% відповідно. Проте вказані показники не відображають реальний рівень податкового навантаження на фізичних осіб, оскільки надходження від сплати ПДФО в основному є джерелом формування доходів місцевих бюджетів України. Отже, державі необхідно створити більш оптимальну модель справляння податків у контексті загальної державної стратегії, з урахуванням надбань як світової, так і вітчизняної податкової теорії й практики.

Література

1. Доходи бюджету України за 2011-2020 роки. URL:<http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 11.03.2021).
2. Коптева Г.М. Осипова А.В. Аналіз та оцінка тенденцій реформування податку на доходи фізичних осіб. Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства: зб.наук.праць. Харків: НТУ ХПІ. 2017. № 54 (1257). С. 106-110.